Vestnik zoologii, **33**(3): 96, 1999

Vestnik zoologii

Journal of Schmalhausen Institute of Zoology

ЧЕРВОНА КНИГА УКРАЇНИ

Перша знахідка нетопира середземноморського (*Pipistrellus kuhli*) на Луганщині (Східна Україна) [First Finding of *Pipistrellus kuhli* in the Lugansk Oblast (Eastern Ukraine)]. — *Pipistrellus kuhli* Kuhl, 1817 — рідкісний вид кажанів фауни України, внесений до "Червоної книги України" (1994; 3 категорія) і дотепер відомий лише з території Гірського Криму та узбережжя Азовського моря. Наші дослідження кажанів східних теренів України весною та влітку 1998 р. дозволили встановити наявність нетопира середземноморського на території Луганщини. Поселення цього рідкісного виду знайдено в с. Герасимівка Станично-Луганського р-ну Луганської обл. Тварини мешкали під залізними карнізами вікон будівлі дитячого садка на висоті від 2 до 5 м (1–2 поверхи). Зареєстровані як самці-одинаки (1 поверх), так і самиці з малечею (2 поверх). Усього зареєстровано 22 особини, відловлено 4 дорослих та 6 молодих тварин. Діагностика виду проведена за екстер'єрними ознаками. Від інших видів кажанів середземноморський нетопир добре відрізняється наявністю широкої (3–8 мм) суцільної білої смуги вздовж вільного краю міжстегнової та літальної перетинок — від хвоста до п'ятого пальця передньої кінцівки. Середні проміри дорослих особин (n=4) становлять: довжина тіла L=47,0 мм (46,0–48,0), довжина хвоста Ca=38,4 (37,5–39,0), довжина ступні Pl=7,9 (7,7–8,0), довжина вуха Au=12,3 (12,0–12,5), довжина козелка Tr=5,4 (4,0–6,0), довжина передпліччя Ra=35,5 (35,0–36,5). За морфологією черепа та зубів знайдені нами особини не відрізняються від описаних у літературі. Найближчі знахідки виду відомі з Приазов'я, а саме з міст Бердянськ, Приморськ та Маріуполь (Волох в кн.: Крочко, 1994: "Червона книга України"). Отримані дані розширюють відомі межі поширення виду майже на 350 км на північний схід і можуть свідчити про можливість знахідок виду на прилеглих до Луганщини територіях України та Російської Федерації. Відсутність згадок про цей вид кажанів у попередніх оглядах фауни Східної України може бути пов'язаною як з відсутністю спеціальних досліджень хіроптерофауни регіону, так і з можливим сучасним розширенням видового ареалу. Важливо підкреслити, що, на противагу іншим червонокнижним видам кажанів і ссавців загалом, *Pipistrellus kuhli* може розглядатись як схильний до синантропізму вид, який може використовувати людські будівлі для своїх сховищ. — **О. В. Кондратенко** (Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України, Київ).

ЗАМЕТКА

О находке *Thymelicus actaeon* (Lepidoptera, Hesperiidae) в Республике Беларусь [On Finding of *Thymelicus actaeon* (Lepidoptera, Hesperiidae) from the Republic Belarus]. — Во время экспедиционного выезда в Национальный парк "Припятский" (Республика Беларусь) выявлено новое место обитания редкого для Восточной Европы вида бабочек *Th. actaeon* Rottemburg, 1775. Собраны 2 ♀ 3.07.1998 в окр. с. Хлупин Житковичского р-на Гомельской обл., на опушке леса; ♂ 20.07.1998 в окр. с. Симонический Млинок, Лельчицкого р-на, Гомельской обл., на вырубке и 5 ♂ и 2 ♀ 22.07.1998 — там же. — **П. Н. Шешурак** (Нежинский педагогический университет им. Н. Гоголя).

ЗАМЕТКА

Новые находки *Scolia hirta* (Hymenoptera, Scoliidae) в Украине и в Республике Беларусь [New Records of *Scolia hirta* (Hymenoptera, Scoliidae) in Ukraine and in Republic Belarus]. — В результате экспедиционных выездов автором выявлены новые места обитания *S. hirta* Schrank, 1781 на территории Украины в Черниговской обл.: 10.07.1993, 2 ♂, Бобровицкий р-н, окр. с. Ракитное, на лугу; 23.07.1994, ♂, Городнянский р-н, окр. пгт Тупичев, в смешанном лесу; 17.07.1994, ♀, Щорский р-н, окр. с. Загребельная Слобода, в смешанном лесу; 1.07.1995, ♂, Щорский р-н, окр. с. Елино, в сосновом лесу; 4.07.1995, 2♂, там же, на обочине дороги; 14.07.1995, ♀, там же, на обочине дороги. Республика Беларусь, Гомельская обл.: 21.07.1998, 4♂, Лельчицкий р-н, окр. с. Симонический Млинок (Национальный парк "Припятский"), в смешанном лесу. Все особи собраны во время питания на цветах. — **П. Н. Шешурак** (Нежинский педагогический университет им. Н. Гоголя).